

ת"פ 1754/06 - מ.י. פרקליטות מחוז ירושלים נגד ח' צ'

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 1754-06 מ.י. פרקליטות מחוז ירושלים נ' צ'

בפני	כב' השופטת דנה כהן-לקח
מבקשים	מ.י. פרקליטות מחוז ירושלים
נגד	
משיבים	ח' צ'

החלטה

1. זו היא בקשה לעיון וצילום מכלול החומר במצוי בתיק בית המשפט. מדובר בהליך פלילי שהתנהל כנגד המשיב שהיה סוכן ביטוח, והורשע לפי הודאתו בעבירות של גניבה בידי מורשה וקבלת דבר במרמה.

הרקע לעתירת המבקשות לעיון בתיק בית-המשפט, נעוץ בהליך בוררות שמתקיים בין המשיב (שהגו הנאשם בהליך שבכותרת) לבין המבקשות, בעקבות תביעה כספית-חוזית שהגיש המשיב כנגד המבקשות בסך כ- 13,000,000 ש"ח.
 2. מהבקשה וכן מההבהרה הכתובה מיום 16.2.2015 עולה כי לטענת המבקשות, הן נזקקות לעיון בתיק הפלילי שנוהל בשעתו כנגד המשיב, לצורך ביסוס טענותיהן במסגרת הליך הבוררות. (למיטב הבנתי, טענת המבקשות במסגרת הליך הבוררות היא כי המשיב הסתיר מהן את העבירות הפליליות שביצע טרם התקשרותו עמן בחוזה למכירת הסכם תיק ביטוח, ולא חשף קיומה של מניעה משפטית להתקשרותו בהסכם עמן עקב ההליך הפלילי שהתנהל כנגדו. כל זאת, בלא שאביע כמובן עמדה כלשהיא בעניין).
- יוער כי המבקשות מבססות את בקשתן שלפני גם על "צו עיון וצילום מסמכים" שניתן על-ידי הבורר, כב' השופט בדימוס דוד גלדשטיין, ביום 23.12.2014. לפי אותו צו בחתימת הבורר, יש לאפשר לנתבעים ולבאי-כוחם לצלם "כתב אישום וכל כתב בי דין נוסף וכן החלטות ופסקי דין בתיק פלילי מס' 001754/06 בבית משפט השלום בירושלים...האמור ככל שאין מניעה ע"פ כל דין". יוער כי בהחלטה נוספת מיום 12.1.2015, ציין הבורר כי לשיטתו, פסק-הדין הפלילי שהרשיע את המשיב (הנאשם) בהליך שבכותרת, הנו ראייה קבילה בהליך הבוררות לפי סעיף 42א לפקודת הראיות [נוסח חדש], התשל"א-1971 (להלן: פקודת הראיות). הבורר הוסיף וציין בהחלטתו כי לדעתו, ניתן לעיין גם בכל חומר אחר שמצוי בתיק בית-המשפט בהליך הפלילי, וחומר זה יהווה בגדר ראייה לכאורה בלבד במסגרת הליך הבוררות.

3. המשיב מסכים לאפשר למבקשות לעיין ולצלם את **פסק-הדין** בהליך שבכותרת. עם זאת, המשיב מתנגד למסור לעיין ולצילום המבקשות את יתר המסמכים בתיק. הנימוק המרכזי לכך הוא כי לשיטת המשיב, סעיף 42ב לפקודת הראיות מאפשר לבורר - ולא למבקשות - לעיין ביתר המסמכים בתיק בית-המשפט, בנסיבות בהן פסק-הדין הפלילי החלוט יוגש כראיה קבילה בהליך הבוררות.

4. בקשת העיין שלפנינו נוגעת לזכות העיין בתיק בית-משפט של מי שאינו בעל דין בהליך. המסגרת הנורמטיבית לבחינת הבקשה האמורה מצויה בתקנה 4 לתקנות בתי המשפט ובתי הדין לעבודה (עיין בתיקי בית משפט), התשס"ג-2003 (להלן: התקנות). תקנה 4(א) לתקנות קובעת כי "כל אדם רשאי לבקש מבית המשפט לעיין בתיק בית המשפט ובלבד שהעיין בו אינו אסור על-פי דין". בפסיקתו של בית-המשפט העליון נקבע כי התקנות מתוות מסלול תלת-שלבי לבחינה של בקשה לעיין (ראו: ע"א 8849/01 סבוב נ' פז-גל, פ"ד נט(5) 385 (2005)): בשלב הראשון נבחנת השאלה האם יש איסור בדין לעיין בחומר המבוקש. ככל שהתשובה לשאלה זו היא בשלילה, נבחנת בשלב השני השאלה האם העיין מוצדק. במסגרת שלב הבחינה השני, נקודת המוצא היא שלכל אדם זכות עיין נוכח עיקרון פומביות הדין. לפיכך, הנטל הוא על בעל הדין המתנגד לעיין לשכנע כי אין להתירו בהתקיים טעם כבד-משקל המונע את העיין. עם זאת, כמו כל זכות, גם זכות העיין אינה מוחלטת ולעתים יש מקום להגבילה בשל אינטרסים נוגדים. בין האינטרסים העשויים להצדיק מניעת עיין מצויה הזכות לפרטיות של בעלי הדין, הגנה על סודות מסחריים ועוד. ההכרעה בשאלת העיין מבוססת על איזון בין האינטרסים והזכויות של כל הנוגעים בדבר - מבקש העיין, בעלי הדין, והאינטרס הציבורי. בשלב השלישי, ובהנחה שיש הצדקה עקרונית לאפשר את העיין, נבחנת השאלה כיצד ניתן להגשים את מטרת העיין תוך פגיעה מידתית ככל האפשר בזכויות ובאינטרסים הנוגדים. במסגרת זו נבחנת האפשרות להגביל את היקף העיין או להתנותו בתנאים, בשים לב בין היתר לסבירות הקצאת המשאבים של בית המשפט.

5. יישום אמות-המידה האמורות בנסיבות המקרה שלפנינו, מוביל למסקנה כי יש להיעתר לבקשת העיין, למעט בשני סייגים שיפורטו להלן.

מעיון בתיק הנייר של בית-המשפט (לאחר שהתיק הובא מהארכיב) עולה כי הדיונים בהליך שבכותרת התנהלו בדלתיים פתוחות. אוסיף כי בתיק לא נשמעו הוכחות ולא הוגשו ראיות לאשמה, שכן הנאשם הורשע על-יסוד הודאתו במסגרת הסדר-טיעון שערך עם המאשימה. היקף החומר בתיק בית-המשפט אינו רב. התכלית לשמה מתבקש העיין - ביסוס טענות במסגרת הליך בוררות בין הצדדים - היא לגיטימית. ודוק, במסגרת ההליך שלפנינו, די בכך שהמבקשות ביססו את עניינן בהליך שבכותרת. לא מוטל עליהן לנמק כיצד העיין יועיל להתדיינות המשפטית האחרת, ואף לא מוטל עליהן לשכנע כי החומר ניתן להגשה בהליך אחר (ראו: בג"צ 10003/08 עו"ד תומר לוי נ' מדינת ישראל (5.4.2012); ב"ש (י-ם) 4918/08 עו"ד גלעד רוגל נ' א.א.סוכנויות גז בע"מ, פסקה 13 (22.10.2008)). בהתאם להלכה הפסוקה, נטל כבד-משקל מוטל דווקא על המתנגד לעיין, ועליו להוכיח כי תיגרם בעקבות העיין פגיעה ממשית באחד הצדדים לתיק או בצד שלישי. דא עקא, המשיב לא העלה בתגובתו טעם מהותי מדוע אין למסור את החומר המבוקש לעיין ולצילום המבקשות. יוער כי בעבר, בעת שההליך עדיין התנהל, נתן כב' השופט לירן מספר החלטות שאישרו עיין בתיק בית-המשפט לגורמים שונים שניהלו התדיינות משפטיות מול המשיב.

6. בהתחשב בכל אלה, אינני רואה לסטות מן הכלל הקבוע בסעיף 4 לתקנות בדבר פומביות הדין. לשון אחר, אין מניעה לאפשר למבקשות לעיין ולצלם את מכלול החומר שבתיק בית-משפט זה, לרבות: כתב-האישום, החלטות ופרוטוקולי דיונים. כל זאת, **בשני סייגים:**

ראשית, בתיק הנייר (תיקיה עם כריכה בצבע ורוד) מתוּק **תסקיר שירות מבחן** בעניינו של הנאשם. לגביו, אין לאפשר למבקשות עיון ו/או צילום. טעם הסייג האמור נעוץ באיסור הקבוע בדין על גילוי תוכנם של תסקירי שירות מבחן לגורם או למטרה שאינם מנויים בהוראות-הדין הרלוונטיות (ראו: סעיף 191 וסעיף 191א לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982; תקנה 28 לתקנות סדר הדין הפלילי, התשל"ד-1974; רע"פ 9720/07 "כלל" חברה לביטוח בע"מ נ' מדינת ישראל (לא פורסם, 14.9.2011); סעיף 4(א) סיפא לחוק בתי המשפט ובתי הדין לעבודה (עיון בתיקים), התשס"ג-2003; בנוסף, ראו החלטתי בע"פ 1367/04 אלמשלי נ' מדינת ישראל (לא פורסם, 10.9.2012)). נוכח האיסור הקבוע בדין, אינני רואה לאפשר למבקשות לעיון בתסקיר שירות המבחן, למטרת ניהולו של הליך משפטי אחר מזה שבמסגרתו נמסר התסקיר.

שנית, באותה תיקיה בעלת כריכה בצבע ורוד בתיק הנייר של בית-המשפט, מתוּקת **חוות-דעת של הפסיכיאטר המחוזי**, שמצאה את הנאשם אחראי למעשיו וכשיר לעמוד לדין. חוות-דעת זו הנה סודית לפי סעיף 42 לחוק טיפול בחולי נפש, התשנ"א-1991. עיינתי בחוות-הדעת ואינני סבורה כי יש בה תועלת כלשהיא למבקשות, מלבד עצם הפגיעה בפרטיות המשיב. לפיכך, חוות-דעת זו אף היא לא תועבר לעיון המבקשות.

7. בסיום הדברים, ובהתייחס לטענות המשיב בתגובתו, אציין כי מקבלת הבקשה אין ללמוד דבר לעניין היכולת להגיש מסמכים מתיק בית-המשפט, במסגרת הליך הבוררות המתנהל בין הצדדים. סוגיה זו נתונה בסמכות הבורר ותוכרע על-ידו (כפי שגם עולה מהחלטתו של הבורר הנכבד מיום 12.1.2015 שהוזכרה לעיל), בלא שאביע כל עמדה בעניין.

8. סוף דבר; המבקשות רשאיות לעיון במכלול החומר שבתיק הנייר בהליך שבכותרת, **למעט בתסקיר שירות המבחן ובחוות-דעת הפסיכיאטר המחוזי המתוּקים בתיקיה בעלת כריכה בצבע ורוד. תיקיה זו לא תימסר לעיון המבקשות**. המבקשות יפנו למזכירות בית-המשפט על-מנת לתאם קבלת התיק לעיון ולצילום לפי הנהלים.

המזכירות תמציא החלטה זו לב"כ הצדדים.

ניתנה היום, כ"ח שבט תשע"ה, 17 פברואר 2015, בהעדר הצדדים.